

CERATOTHOA OESTROIDES (RISSO, 1826), NIEUW VOOR DE NOORDZEE.

G. RAPPE

Op 6-XI-1984 werd aan onze kust een Bokvis *Boops boops* (L.) gevangen (ENEMAN, 1984). Het dier had twee parasitaire isopoden in de mondholte. De determinatie van deze dieren had heel wat voeten in de aarde. Met de sleutels van NAYLOR (1972) en HUWAE (1977) kwam ik nergens. Uiteindelijk raakte ik uit de impasse met het werk van TRILLES (1972). Het bleek te gaan om *Ceratothoa oestroides* (RISSO, 1826).

Deze soort wordt het meest gemeld van het westelijk deel van de Middellandse Zee (inclusief Adriatische Zee), zonder echter algemeen te zijn. Langs de Atlantische kusten werd ze verzameld bij de Azoren, de Canarische eilanden en langs de Afrikaanse kust, zuidwaarts tot Senegal. Langs de Europese Atlantische kust is de soort veel schaarser. Er zijn enkele meldingen van Noord-Spanje en twee literatuurvermeldingen van Frankrijk : Arcachon (TRILLES, 1968 in TRILLES, 1972) en Concarneau (BOUVIER, 1887 in TRILLES, 1972). Noordelijker dan Concarneau is ze blijkbaar nooit gevonden.

De soort leeft parasitair op vissen, meestal in de mondholte. Dit was ook het geval met voorliggende exemplaren. De Bokvis is een van de meest typische gastheren. De soort is gevonden op Lipvissen, Horsmakreel, Sardien, Mul, Gaffelkabeljauw, maar het meest op vertegenwoordigers van de families *Maenidae* en *Sparridae* (met o.a. de Bokvis). In de Middellandse Zee zou 8,4% van de Bokvissen geparasiteerd worden door deze soort (TRILLES, 1972).

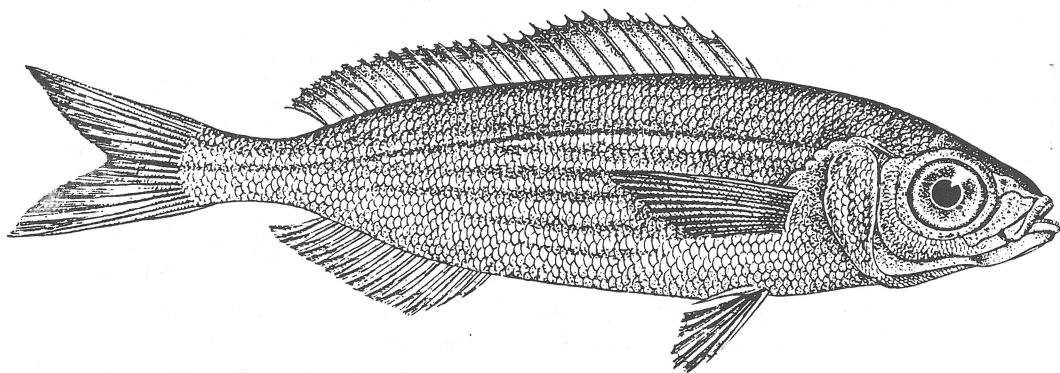
Een biologische eigenaardigheid is nog dat de soort protandrisch hermafrodiët is. Dit betekent dat ze tweeslachtig is, maar niet op hetzelfde ogenblik in de levenscyclus. Eerst ontwikkelt zich het mannelijk voortplantingsstelsel, als de dieren 3,5 tot 9 mm groot zijn. Pas later, bij een grootte van 12 tot 30 mm, komen ze in een vrouwelijke fase, als de mannelijke organen geatrofieerd zijn.

Literatuur

ENEMAN, E., 1984. Bokvis *Boops boops*, op de Belgische kust ge-

- vangen.- De Strandvlo 4(4) : 90.
- HUWAE, P.H.M., 1977. De Isopoden van de Nederlandse kust.- Wet. Meded. K.N.N.V., 118 : 1-24.
- NAYLOR, E., 1972. British Marine Isopods.- Syn. Brit. Fauna, 3 : 1-86.
- TRILLES, J.-P., 1972. Les Cymothoidae (Isopoda, Flabellifera) des côtes françaises. I. Les Ceratothoinae SCHROEDTE & MEINERT, 1883.- Bull. Mus. Hist. Nat., Paris, 3ième ser., no. 91, Zool. 70 : 1191-1230.

Kapelstraat, 3
9890 Ursel

Boops boops (LINNAEUS)
(naar NIJSSSEN & DE GROOT, 1980)